

Biskupsko ređenje mons. Željka Majića

RED MISE

OBRED BISKUPSKOGA REĐENJA

Biskupsko ređenje podjeljuje:

Preuzvišeni gospodin

MONS. TOMO VUKŠIĆ,

nadbiskup metropolit vrhbosanski

Suzaređitelji:

Preuzvišeni gospodin

mons. FRANJO KOMARICA,

umirovljeni biskup banjolučki

Preuzvišeni gospodin

mons. PETAR PALIĆ,

biskup mostarsko-duvanjski i

apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanjski

Prezbiteri pratioци:

p. Dragan Majić DI,

duhovni pomoćnik u Osijek

fra Josip Mioč OFM,

župnik Župe sv. Mihovila, Drinovci

Biskupsko ređenje mons. Željka Majića,
izabranoga biskupa banjolučkog

**RED MISE
I OBRED BISKUPSKOGA REĐENJA**

Banja Luka
2. ožujka 2024.

UVODNI OBREDI

Kad je sve pripravljeno, uputi se povorka kroz crkvu k oltaru na uobičajen način. Iza onoga koji nosi evanđelistar, koji se upotrebljava u misi i ređenju, slijede prezbiteri koncelebranti, pa izabranik između prezbitera koji ga prate, zatim biskupi zaređitelji i najzad biskup glavni zaređitelj. Kada stignu k oltaru i iskažu mu poštovanje, svi idu na mjesta koja su im određena. Kroz to se vrijeme pjeva ulazna pjesma.

ULAZNA PJESMA: Slavim te Gospode

1. Slavim Te, Gospode, Bože naš, od srca svoga.
Klanjam se ponizno pred Tobom u crkvi svojoj.
Blažen je dan kad sam Te zazvao ja
Jer si uslišio mene
2. Tebi će, Gospode, pjevati stvorenja Tvoja
I blagoslivljati putove mudrosti Tvoje.
Otac si blag, stvoritelj svemoguć Ti,
I bezdan ljubavi vječne.

ULAZNA PJESMA: O, višnji, jaki Bože naš

1. O, višnji, jaki Bože naš, čuj smjer ne molbe puka svog,
čuj duša naših pjesme glas iz ovog svetog hrama svog.

*Nek slava, nek pjesma ti se ori svud,
nek hvalu svaki ti pjeva stvor
i himne neka ti svemir sav uz anđeoski pjeva zbor!*

2. Nek slava, dika, svaka čast na vijeke bude Višnjemu
da mir i sloga zavlada na zemlji ko i na nebu.

*Nek slava, nek pjesma ti se ori svud,
nek hvalu svaki ti pjeva stvor
i himne neka ti svemir sav uz anđeoski pjeva zbor!*

Kad završi ulazna pjesma, biskup glavni zaređitelj i vjernici se stojeći znamenuju, a biskup glavni zaređitelj govori:

P. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

N. Amen.

P. Mir vama.

N. I s duhom tvojim.

Svećenik ili drugi podesan službenik može vrlo kratko uvesti vjernike u misu dana. Nakon toga biskup glavni zaređitelj pozove vjernike na pokajanje.

N. Braćo i sestre, priznajmo svoje grijehе
da mognemo proslaviti sveta otajstva.

Nakon kratke šutnje svi se zajedno ispovijedaju:

N. Ispovijedam se

P. Bogu svemogućemu i vama, braćo,
da sagriješih vrlo mnogo
mišlju, riječju, djelom i propustom:
moj grijeh, moj grijeh, moj preveliki grijeh.
Zato molim blaženu Mariju vazda Djevicu,
sve anđele i svete, i vas braćo,
da se molite za me Gospodinu, Bogu našem.

N. Smilovao nam se svemogući Bog,
otпустиo nam grijehе naše
i priveo nas u život vječni.

P. Amen.

GOSPODINE

(Ordinarium: Misa u čast sv. Ivana Krstitelja)

Gospodine, smiluj se.

Kriste, smiluj se.

Gospodine, smiluj se.

SLAVA

P. Slava Bogu na visini.

O. I na zemlji mir ljudima dobre volje.

Hvalimo te.

Blagoslivljamo te.

Klanjamo ti se.

Slavimo te.

Zahvaljujemo ti

radi velike slave tvoje.

Gospodine Bože, Kralju nebeski,

Bože Oče Svemogućí.

Gospodine Sine jedinorođeni, Isuse Kriste,

Gospodine Bože, Jaganjče Božji, Sine Očev.

Koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se.

Koji oduzimaš grijehe svijeta,

primi našu molitvu.

Koji sjediš s desne Ocu, smiluj nam se.

Jer ti si jedini svet. Ti si jedini Gospodin.

Ti si jedini Svevišnji, Isuse Kriste.

Sa Svetim Duhom, u slavi Boga Oca.

Amen.

ZBORNA MOLITVA

P. Pomolimo se.

(molitva u šutnji)

P. Bože, po obilju svoje neizrecive milosti danas želiš postaviti za predvodnika svoje Crkve banjolučke službenika svoga, prezbitera Željka. Pomozi mu da dostojno vrši dužnost biskupske službe; daj da, pod tvojim stalnim ravnanjem, upravlja povjernim pukom - riječju i primjerom. Po Gospodinu našem Isusu Kristu, Sinu tvome, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vjekova.

N. Amen.

LITURGIJA RIJEČI**PRVO ČITANJE**

Iz 61, 1-3a

Čitanje Knjige proroka Izaije

Duh Gospodnji na meni je, jer me Gospodin pomaza, posla me da radosnu vijest donesem ubogima, da iscijelim srca slomljena; da zarobljenima navijestim slobodu i oslobođenje sužnjevima; da navijestim godinu milosti Gospodnje i dan odmazde Boga našega; da razveselim ožalošćene na Sionu i da im dadem vijenac mjesto pepela, ulje radosti mjesto ruha žalosti.

Č. Riječ Gospodnja.

N. Bogu hvala!

OTPJEVNI PSALAM

Ps 23

Gospodin je pastir moj,
 ni u čem ja ne oskudijevam;
 na poljanama zelenim
 on mi daje odmora.
 Na vrutke me tihane vodi
 i krijepi dušu moju.

Stazama pravim on me upravlja
 radi imena svojega.
 Pa da mi je i dolinom smrti proći,
 zla se ne bojim jer si ti sa mnom.
 Tvoj štap i palica tvoja
 utjeha su meni.

Trpezu preda mnom prostireš
 na oči dušmanima mojim.
 Uljem mi glavu mažeš,
 čaša se moja prelijeva.

Dobrota i milost pratit će mene
 sve dane života moga.
 U Gospodnjem ću domu prebivati
 kroz dane mnoge.

DRUGO ČITANJE

Rim 12, 4-8

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Rimljanima

Braćo, kao što u jednom tijelu imamo mnogo udova, a nemaju svi isto djelovanje, tako smo i mi, mnogi, jedno tijelo u Kristu, a pojedinci udovi jedan drugomu. Dare pak imamo različite po milosti koja nam je dana: je li to prorokovanje - neka je primje-

reno vjeri; je li služenje - neka je u služenju; je li poučavanje - u poučavanju; je li hrabrenje - u hrabrenju; tko dijeli, neka je darežljiv; tko je predstojnik - revan; tko iskazuje milosrđe - radostan!

Č. Riječ Gospodnja.

N. Bogu hvala!

ALELUJA

Iv 15, 16

Ja vas izabrah iz svijeta da idete i rod donosite
i rod vaš da ostane, govori Gospodin.

EVANĐELJE

Mt 5, 13-16

S. Gospodin s vama.

N. I s duhom tvojim.

S. Čitanje svetog Evanđelja po Mateju.

N. Slava tebi, Gospodine!

U ono vrijeme: Reče Isus svojim učenicima: Vi ste sol zemlje. Ali ako sol obljutavi, čime će se ona osoliti? Nije više ni za što, nego da se baci van i da ljudi po njoj gaze. Vi ste svjetlost svijeta. Ne može se sakriti grad što leži na gori. Niti se užiče svjetiljka da se stavi pod posudu, nego na svijećnjak da svijetli svima u kući. Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima.

S. Riječ Gospodnja.

N. Slava tebi, Kriste!

Zatim biskup glavni zareditelj poljubi knjigu i tiho reče:

Evandeoskom riječi uništili se naši grijesi.

Nakon toga službenik s poštovanjem ponovno položi evanđelistar na oltar, gdje ostane sve dok ne bude položen zaređenomu na glavu.

LITURGIJA BISKUPSKOGA REĐENJA

Zatim počinje ređenje biskupa. Svi ostanu na nogama. Pjeva se himan:

O DOĐI, STVORČE, DUŠE SVET

1. O, dođi Stvorče, Duše Svet,
pohodi duše vjernika,
poteci višnjom milosti
u grudi štono stvori ih.
2. Ti nazivaš se Tješitelj,
blagodat Boga svevišnjeg,
studenac živi, ljubav, plam
i pomazanje duhovno.
3. Darova sedam razdaješ,
ti, prste desne Očeve,
od vječnog Oca obećan,
ti puniš usta besjedom.
4. Zapali svjetlo u srcu,
zadahni dušu ljubavlju,
u nemoćima tjelesnim
potkrepljuj nas bez prestanka.
5. Dušmana od nas otjeraj
i postojani mir nam daj,
ispred nas idi, vodi nas,
da svakog zla se klonimo.
6. Daj Oca da upoznamo
i Krista Sina njegovga.
i u te Duha njihova
da vjerujemo sveudilj.
7. Sva slava Ocu vječnomu
i uskrslomu Sinu mu,
sa Tješiteljem Presvetim
nek bude sad i uvijeke. Amen.

Zatim glavni posvetitelj i biskupi-suposvetitelji pođu k sjedalima pripravljenima za ređenje i sjednu s mitrom.

PREDSTAVLJANJE IZABRANIKA

Prezbiteri pratioци doprate izabranika pred sjedalo biskupa glavnog zareditelja. Jedan od prezbitera pratilaca obrati se biskupu glavnom zareditelju ovim riječima:

Prečasni Oče, Crkva banjolučka ište
da prezbitera Željka zarediš za odgovornu službu biskupstva.

Biskup glavni zareditelj upita ga:

Imate li Apostolski nalog?

On odgovori: Imamo.

Biskup glavni zareditelj: Neka se čita.

Tada se čita nalog, a svi sjede.

FRANJO BISKUP, SLUGA SLUGU BOŽJIH

ljubljenome sinu **ŽELJKU MAJIĆU**, iz klera Mostarsko-duvanjske biskupije, dosadašnjemu Ravnatelju biskupijskoga Caritasa, izabranome Banjolučkom biskupu, pozdrav i Blagoslov.

U imenu Gospodina Isusa Krista svim je narodima dano vječno spasenje, kako potvrđuje sv. Petar apostol: „I nema ni u kome drugom spasenja. Nema uistinu pod nebom drugoga imena dana ljudima po kojemu se možemo spasiti“ (Dj 4,12). Tako i Mi, koji ga i sâmi u službi nasljeđujemo, brinemo se da se ova vijest naviješta preko savjesnih pastira, odabirući crkvenim zajednicama marljive biskupe. Budući da, nakon odreknuća časnoga brata Franje Komarice, Banjolučka biskupija nema svojega pastira, Našu misao vraćamo na tebe, ljubljene sine, koji se odlikuješ u vještini upravljanja poslovima te se činiš prikladnim da upravljaš ovom zajednicom. Zbog toga, čuvši savjete Državnoga tajništva i Dikasterija za Biskupe, puninom Naše Apostolske vlasti, tebe postavljamo za biskupa **BANJOLUČKE** biskupije, s udijeljenim pravima i obvezama koji po kanonskom pravu pripadaju ovoj službi. Što se pak tiče biskupskoga ređenja, dopuštamo da ga primiš od katoličkoga biskupa izvan Rima, služeći se liturgijskim propisima; no prije toga tvoja će briga biti da pravovaljano položiš ispovijest vjere i obećaš prisegu vjernosti Nama i Našim Nasljednicima. Pažljivo ćeš se pobrinuti da kler i narod tvoje biskupije dozna za ovo Naše pismo; a njih sve potičemo da ti očituju poslušnost, skladnu suradnju i ljubav. Konačno, ljubljene sine, molimo svemogućega Gospodina da, po zagovoru Blažene Djevice Marije od Bezgrešnoga Začeca, sv. Bonaventure i bl. Ivana Merza, tebi koji izvršavaš vrlo odgovornu službu bude uvijek na pomoć te, na slavu svojega imena i na spasenje ljudi, tvojim pothvatima udijeli blagorodan uspjeh.

Dano u Rimu, u Lateranu, osmoga dana mjeseca prosinca, na svetkovinu Bezgrešnoga Začeca Blažene Djevice Marije, godine Gospodnje dvije tisuće dvadeset i treće, jedanaeste Našega Pontifikata..

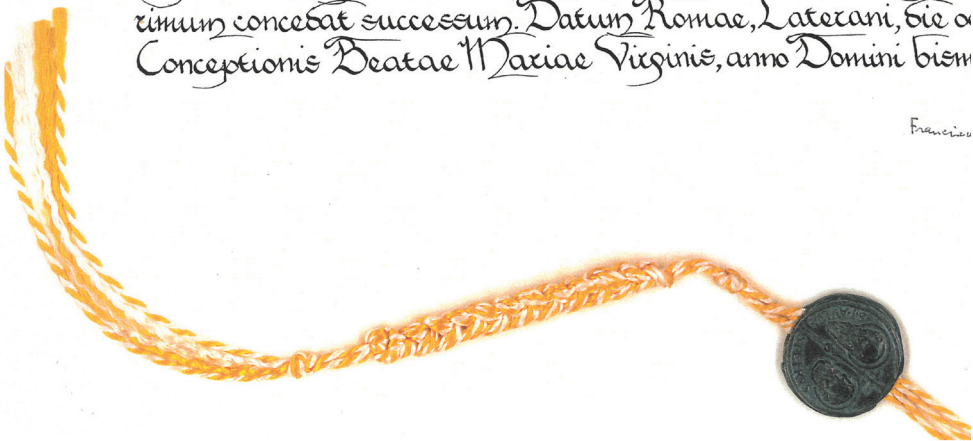
FRANJO, papa

William Millea, Ap. Prot.

FRANCISCUS EPS

dilecto Filio **Desiderio Majić**, e clerico dioecesis Mandet
 cesanae, electo Episcopo dioecesis Baniae Lucensis, salutem e
 bus gentibus salus aeterna data est, attestante s. Petro apost.
 est sub caelo datum hominibus, in quo oporteat nos salvos fieri
 nuntium per sollicitos Pastores proclamandum curamus, commu
 autem Ecclesia Baniae Lucensis, post renuntiationem Venerat
 animum Nostrium intendimus ad te, dilecte Fili, qui peritia in rel
 bernandam aptus videris. Quamobrem, auctis consiliis Secretaria
 stae potestatis plenitudine te Episcopum dioecesis **Baniae**,
 idem ad officium secundum ius canonicum spectantibus. Ab ordinat
 a catholico Episcopo extra Urbem accipias, servatis liturgicis
 cere atque ius iurandum fidelitatis in Nos Nostrosque Succe
 pulus dioecesis tuae in cognitionem harum Litterarum Nostre
 obedientiam, congruam cooperationem dilectionemque in te fe
 Immaculata Conceptione, s. Bonaventura et b. Joanne Merz
 te Fili, maioris ponderis ministerium exercenti, absit tuisque
 rumum concedat successum. Datum Romae, Laterani, die a
 Conceptionis Beatae Mariae Virginis, anno Domini bism

Franciscus

EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

andretiensis - Dumniensis, hactenus Directori Caritatis dioeceseos et Benedictionem. In nomine Domini Jesu Christi omnipotenti apostolo: ~ Non est in alio aliquo salus; nec enim aliud nomen ieci ~ Act 4, 12. ~ Nos ideo, qui ipsi in munere successimus, hunc in communitatibus ecclesialibus sedulos Episcopos eligendo. Cum venerabilis Status Francisci Romatica, suo indigeat Pastore, et in rebus administrandis eminens, ad eandem communitatem quatuordecim Status et Dicasterii pro Episcopis, ex Apostolicarum Nominum **Lucensis** constituimus, iuribus et obligationibus additis ordinationem autem episcopalem quod attinet, permittimus ut eam episcopi normis; prius tamen eorum erit rite fidei professionem facere nuncupate. Diligenter eam curabis ut clerus et populus veniant; quos omnes hortamur ad aestimationem, et te ferendam. Intercedentibus tunc Beata Maria Virgine ab inter, omnipotentem Dominum imploramus ut semper tibi, dilectis inceptis pro sui nominis gloria et hominum salute prosperis, die octavo mensis Decembris, in sollemnitate Immaculatae in bis millesimo vicesimo tertio, Pontificatus Nostri undecimo.

Franciscus

Vicarius Missionum, Pater. Apostolicus.

Nakon čitanja svi daju pristanak za izbor biskupa poklikom:

Maestoso ♩=78

Bo - gu hva - la. Bo - gu hva - la. Bo - gu hva - la!

Potom svi sjednu. Biskup glavni zaređitelj drži homiliju u kojoj kleru, narodu i izabraniku govori o službi biskupa.

OBEĆANJE IZABRANIKA

Poslije homilije izabranik u pratnji prezbitera-pratitelja stane pred biskupa glavnog zaređitelja, koji pita izabranika ovim riječima:

- P.** Drevna uredba svetih otaca nalaže da onaj koji ima biti zaređen za biskupa bude pitan pred narodom o nakani čuvanja vjere i vršenja službe.
- Hoćeš li, dakle, predragi brate, milošću Duha Svetoga, sve do smrti vršiti službu što nam je od apostola povjerena i što ćemo je sad polaganjem ruku i tebi predati?
- A.** *Hoću.*
- P.** Hoćeš li vjerno i ustrajno propovijedati Kristovo evanđelje?
- A.** *Hoću.*
- P.** Hoćeš li poklad vjere, što je po predaji još od apostola uvijek i svugdje sačuvan u Crkvi, čuvati čistim i cjelovitim?
- A.** *Hoću.*
- P.** Hoćeš li Kristovo Tijelo, njegovu Crkvu, graditi i trajno ostati u njegovu jedinstvu sa zborom biskupa, pod vlašću nasljednika blaženoga Petra apostola?
- A.** *Hoću.*

- P. Hoćeš li vjerno iskazivati posluš
nasljedniku blaženoga Petra apostola?
- A. *Hoću.*
- P. Hoćeš li se kao dobar otac brinuti za sveti Božji narod,
zajedno sa svojim suradnicima u službi prezbiterima i đakonima,
i upravljati ga na put spasenja?
- A. *Hoću.*
- P. Hoćeš li, radi imena Gospodinova, biti ljubazan i milosrdan
prema siromasima i tuđincima i prema svima koji oskudijevaju?
- A. *Hoću.*
- P. Hoćeš li kao dobri pastir tražiti zalutale ovce
i ponovo ih dovesti Gospodnjem ovčinjaku?
- A. *Hoću.*
- P. Hoćeš li se moliti bez prestanka
svemogućemu Bogu za sveti narod
i besprijeckorno obavljati službu vrhovnog svećeništva?
- A. *Hoću, s Božjom pomoću.*
- P. Bog, koji je u tebi započeo dobro djelo, neka ga i dovrši.

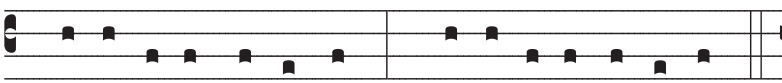
LITANIJSKA PROŠNJA

Zatim svi ustanu, a biskupi odlože mitru. Biskup glavni zareditelj stojeći poziva na molitvu:

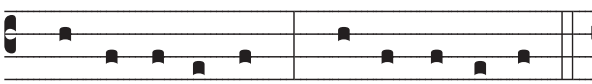
Pomolimo se, predragi, da svemogući i milosrdni Bog izdašno izlije svoju milost na ovog izabranika, na dobrobit Crkve.

Tada se izabranik prostre na tlo, a svi ostali kleknu. Pjevaju se litanije, a svi odgovaraju.

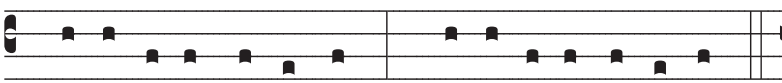
LITANIJE SVIH SVETIH

℞ Gospo-di-ne, smiluj se!   ✠ Gospo-di-ne, smiluj se!

℞ Kri-ste, smiluj se!   ✠ Kri-ste, smiluj se!

℞ Gospo-di-ne, smiluj se!   ✠ Gospo-di-ne, smiluj se!

℞ Sveta Marijo, Majko Bo - žja,   ✠ mo-li za nas,   ✠ mo-li-te za nas,

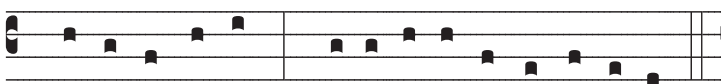
Sveti Mihovile,
Sveti Božji anđeli,
Sveti Ivane Krstitelju,
Sveti Josipe,
Sveti Petre i Pavle,
Sveti Andrija,
Sveti Ivane,
Sveta Marijo Magdaleno,

Sveti Stjepane,
Sveti Ignacije Antiohijski,
Sveti Lovro,
Sveti Vinko,
Sveta Perpetuo i Felicito,
Sveta Janjo,
Sveti Grgure,
Sveti Augustine,

Sveti Jeronime,
 Sveti Ambrozije,
 Sveti Atanazije,
 Sveti Bazilije,
 Sveti Efreme,
 Sveti Martine,
 Sveti Ćirile i Metode,
 Sveti Benedikte,
 Sveti Franjo,
 Sveti Dominiče,
 Sveti Franjo Ksaverski,
 Sveti Ignacije Loyolski,
 Sveti Ivane Marija Vianneyju,
 Sveti Antune Padovanski,
 Sveti Bonaventura,
 Sveta Katarino Sijenska,
 Sveta Terezijo Avilska,
 Sveta Klaro Asiška,
 Sveta Terezijo od Djeteta Isusa,
 Sveti Ivane Pavle drugi,

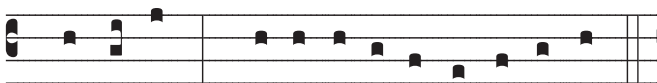
Sveti Ivane dvadesettreći,
 Sveti Pavle šesti,
 Sveta Majko Terezijo,
 Sveti Marko Križevčanine,
 Sveti Nikola Taveliću,
 Sveti Leopolde Bogdane Mandiću,
 Blaženi Augustine Kažotiću,
 Blažena Ozano Kotorska,
 Blažene Drinske mučenice,
 Blažena Marijo
 od Propetog Isusa Petković,
 Blaženi Ivane Merče,
 Blaženi Serafine Glasnoviću,
 Blaženi Miroslave Bulešiću,
 Blaženi Alojzije Stepinče,
 Svi sveci i svetice Banjolučke
 biskupije,
 Svi sveci i svetice hrvatskog
 naroda,
 Svi sveci i svetice Božje,

℞ Mi-lo-stiv bu-di,   ✠ o-slo-bo-di nas, Gospo-di-ne.

Od svakoga zla,
 Od svakoga grijeha,
 Od smrti vječne,
 Po utjelovljenju svojem,
 Po smrti i uskrsnuću svojem,
 Po izlivanje Duha Svetoga,

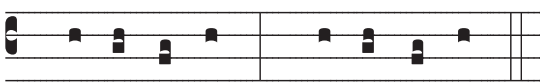
oslobodi nas, Gospodine.
oslobodi nas, Gospodine.
oslobodi nas, Gospodine.
oslobodi nas, Gospodine.
oslobodi nas, Gospodine.
oslobodi nas, Gospodine.

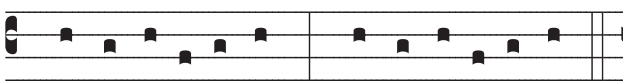
℞ Gre-šni-ci,   ✠ te-be mo-li-mo u - sli - ši nas.

Da se dostojiš svoju svetu Crkvu voditi i čuvati,
 Da se dostojiš rimskoga biskupa i sve crkvene redove
 u svetoj vjeri sačuvati,
 Da se dostojiš ovog izabranika blagosloviti,
 Da se dostojiš ovog izabranika blagosloviti i posvetiti,
 Da se dostojiš ovog izabranika blagosloviti, posvetiti i zarediti,
 Da se dostojiš svim narodima mir i pravu slogu darovati,
 Da se dostojiš svim patnicima svoje milosrđe udijeliti,
 Da se dostojiš nas same u tvojoj svetoj službi
 potkrijepiti i sačuvati,
 Isuse, Sine Boga živoga,

tebe molimo usliši nas.

R Kri-ste, čuj nas. **V** *Kri-ste, čuj nas.*

R Kri-ste, u - sli-ši nas. **V** *Kri-ste, u - sli-ši nas.*

Kad završi litanjska molitva, biskup glavni zareditelj, stojeći raširenih ruku, govori:

- P.** Milostiv budi, Gospodine, našim prošnjama,
 izlij nad ovoga svoga slugu s puninom svećeničke milosti
 silu svoga blagoslova.
 Po Kristu Gospodinu našem.
- N.** Amen.

POLAGANJE RUKU I MOLITVA REĐENJA

Izabranik kleči na klecalu, a biskup glavni zaređitelj s mitrom pristupi k njemu. Biskup glavni zaređitelj polaže ruke izabraniku na glavu, ništa ne govoreći. Zatim i svi drugi biskupi, pristupajući jedan za drugim, polažu ruke izabraniku na glavu ništa ne govoreći. Poslije polaganja ruku biskupi se vraćaju na svoja mjesta.

Zatim biskup glavni zaređitelj uzima evanđelistar i polaže ga otvorena izabraniku na glavu. Biskup glavni zaređitelj, skinuvši mitru, a uza nj su i drugi biskupi suzaređitelji, isto tako bez mitre, dok izabranik pred njim kleči, govori, raširenih ruku, molitvu ređenja:

Bože, Oče Gospodina našega Isusa Krista,
 Oče milosrđa i Bože svake utjehe,
 ti u visinama stanuješ i gledaš ponizne
 i poznaješ ih i prije nego što postanu.
 Svojom milosnom riječju dao si u svojoj Crkvi pravila:
 ti si od iskona predodredio rod pravednika počevši od Abrahama,
 ti si prvake i svećenike postavljao
 i svetišta svoga nisi ostavljao bez službe,
 tebi se od početaka svijeta sviđjelo
 proslavljati se u onima koje si odabrao:

Sljedeći dio molitve izgovaraju, sklopljenih ruku, svi biskupi zaređitelji, ali tihim glasom da se jasno čuje glas biskupa glavnog zaređitelja:

**A sada izlij na ovog izabranika
 onu moć koja je od tebe – Duha vodstva,
 kojega daje ljubljennomu Sinu svome Isusu Kristu,
 a on ga darova svetim apostolima,
 koji sazdaše Crkvu po pojedinim mjestima
 kao tvoje svetište,
 na slavu i neprestanu hvalu imena tvojega.**

Nastavlja sam biskup glavni zareditelj:

Podaj, Oče, poznavaoče srdaca, ovom svome sluzi
kojega si izabrao za biskupstvo,
da pase tvoje sveto stado
i da besprijekorno vrši službu vrhovnog svećeništva
služeći ti danju i noću:
da neprestance umilostivljuje tvoje lice
i prinosi darove tvoje svete Crkve.
Daj da snagom Duha ima velikosvećeničku vlast
otpuštati grijeha po tvomem nalogu;
da dijeli službe po tvojoj zapovijedi
i razrješuje sve okove
vlašću koju si ti dao apostolima;
neka ti omili blagošću i čistim srcem,
prinoseći ti miomiris,
po Sinu tvome Isusu Kristu
po kojemu tebi slava i sila i čast,
s Duhom Svetim u svetoj Crkvi,
i sada i u vijeke vjekova.

Svi:

Amen.

*Kad se završi molitva ređenja, svi sjednu. Biskup glavni zareditelj i drugi biskupi
suzareditelji uzmu mitru.*

MAZANJE GLAVE

I PREDAJA EVANĐELISTARA I ZNAMENJA

Biskup glavni zareditelj uzme platneni gremijal, primi od službenika posudu sa svetom krizmom i maže glavu zaređenomu koji pred njim kleči, govoreći:

Bog, koji te učini dionikom Kristova vrhovnog svećeništva,
izlio na te otajstvenu pomast
i dao da donosiš rod duhovnog blagoslova.

Zatim biskup glavni zareditelj opere ruke. Zatim uzima od službenika evanđelistar i predaje ga zaređenomu govoreći:

Primi evanđelje i propovijedaj riječ Božju
sa svom strpljivošću i poukom.

Biskup glavni zareditelj stavi zaređenom prsten na prstenjak desne ruke govoreći:

Primi prsten, znak vjere:
i neokrnjeno štiti Božju zaručnicu, svetu Crkvu,
neustrašivom vjerom urešen.

Zatim biskup glavni zareditelj stavlja zaređenomu mitru govoreći:

Primi mitru
i neka u tebi blista sjaj svetosti
te, kad se pojavi prvak pastira,
mogneš primiti neuveli vijenac slave.

Najzad predaje zaređenomu pastirski štap govoreći:

Primi štap, znak pastirske službe,
i pazi na svekoliko stado
u kojem te Duh Sveti postavi za biskupa
da ravnaš Božjom Crkvom.

Svi ustanu. Biskup glavni zareditelj pozove novozaređenoga da sjedne na katedru, a sam pak biskup glavni zareditelj sjedne zdesna zaređenomu. Novozaređeni, odloživši štap, ustaje i prima cjelov mira od biskupa glavnog zareditelja i suzareditelja. Svi ostali biskupi izraze mu poštovanje svojim naklonom. Za to vrijeme zbor pjeva skladbu, nadahnutu geslom novozaređenog biskupa.

IN NOMINE DOMINI*Dragan Filipović*

1. Benedictus qui venit in nomine Domini.
Daj mir, Gospodine, narodu svome.
Daj mir, Gospodine, sluzi svome.
2. Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje.
Daj mir, Gospodine, narodu svome.
Daj mir, Gospodine, sluzi svome.

*Kad završi pjevanje, novozaređeni biskup započinje moliti Apostolsko vjerovanje.***Vjerujem u Boga,**

Oca svemogućega, stvoritelja neba i zemlje,
I u Isusa Krista,
Sina njegova jedinoga,
Gospodina našega,

Na ove riječi, sve do od Marije Djevice, svi se naklone.

koji je začet po Duhu Svetom,
rođen od Marije Djevice,
mučen pod Poncijem Pilatom,
raspet, umro i pokopan;
sašao nad pakao; treći dan uskrsnuo od mrtvih;
uzašao na nebesa, sjedi o desnu Boga
Oca svemogućega;
odonud će doći suditi žive i mrtve.
Vjerujem u Duha Svetoga,
svetu Crkvu katoličku,
općinstvo svetih, oproštenje grijeha,
uskrsnuće tijela, i život vječni. Amen.

Slijedi euharistijska liturgija. Za vrijeme priprave darova pjeva se:

SVRŠI STOPI MOJE

Krsto Odak

1. Svrši stopi moje v stazah tvojih
da ne podvižet se stopi moje.
Prikloni uho tvoje i usliša glagoli moje.
Udivi milosti tvoje spasjey
upvajuće na te, Gospodi, spasjey, Gospodi.

EUHARISTIJSKA LITURGIJA

Slijedi priprava darova.

Nakon toga nasred oltara, šireći i sklapajući ruke, predvoditelj kaže:

P. Molite, braćo i sestre, da moja i vaša žrtva bude ugodna Bogu Ocu svemogućemu.

Narod ustane i odgovori:

N. Primio Gospodin žrtvu iz tvojih ruku na hvalu i slavu svojega imena, i na korist nama i čitavoj svojoj svetoj Crkvi.

DAROVNA MOLITVA

P. Prinosimo ti, Gospodine, žrtvu hvale, da obnoviš naše služenje novim silama te da ono što si nama nevrijednima povjerio sam milostivo izvršiš.

Po Kristu Gospodinu našem.

N. Amen.

PREDSLOVLJE

P. Gospodin s vama.

N. I s duhom tvojim.

P. Gore srca.

N. Imamo kod Gospodina.

P. Hvalu dajmo Gospodinu Bogu našem.

N. Dostojno je i pravedno.

P. Uistinu je dostojno i pravedno,
pravo i spasonosno,
da vazda i svagdje zahvaljujemo tebi,
Gospodine, sveti Oče, svemogući vječni Bože.
Ti si Jedinorođenoga Sina svoga pomazao Duhom Svetim
za svećenika novoga i vječnoga saveza
i odredio da njegovo jedinstveno svećeništvo
nastavlja živjeti u njegovoj Crkvi.
On sav svoj narod odlikuje kraljevskim svećeništvom,
a iz ljubavi prema braći odabire ljude
koji polaganjem ruku postaju dionici njegove svećeničke službe.
Oni, u njegovo ime, obnavljaju žrtvu ljudskog spasenja,
tvojim vjernima pripremaju vazmenu gozbu,
prednjače ljubavlju, hrane ih tvojom riječju
i krijepe svetim otajstvima.
Oni posvećuju život tebi i spasu braće,
nastoje postati slika samoga Krista
i postojano svjedočiti ljubav i vjernost tebi.
Zato i mi, Gospodine, s anđelima i svima svetima,
tebe slavimo i ushićeni kličemo:

Svet, svet, svet Gospodin Bog Sabaot.

Puna su nebesa i zemlja tvoje slave.

Hosana u visini.

Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje.

Hosana u visini.

TREĆA EUHARISTIJSKA MOLITVA

Novozaređeni biskup raširenih ruku govori:

Uistinu svet si, Gospodine,
i pravo je da te sve stvorenje tvoje slavi,
jer po svome Sinu, Gospodinu našem Isusu Kristu,
djelotvornom snagom Duha Svetoga
svemu daješ život, sve posvećuješ
i neprestano okupljaš svoj narod
da od istoka sunčanog do zapada
prinosi čistu žrtvu imenu tvome.

Sklopi ruke, i držeći ih ispružene nad darovima govori:

SK Stoga te smjerno molimo, Gospodine,
udostoj se tim istim Duhom posvetiti ove darove,
koje ti donosimo za žrtveni prinos,
da postanu Tijelo i ✠ Krv
tvoga Sina, Gospodina našega Isusa Krista,

Sklopi ruke

koji nam je povjerio slaviti ova otajstva.

Novozaređeni biskup uzme kruh i, držeći ga malo iznad oltara, nastavi:

One noći kad je bio predan,
on uze kruh,
tebi zahvali, tebe blagoslovi,
razlomi kruh i dade ga učenicima svojim govoreći:

**UZMITE I JEDITE OD OVOGA SVI:
OVO JE MOJE TIJELO
KOJE ĆE SE ZA VAS PREDATI.**

Pokaže posvećenu hostiju narodu, spusti je na pliticu i, pokleknuvši, pokloni se.

Zatim nastavi:

SK Isto tako, pošto večeraše,
uze kalež, tebi zahvali, tebe blagoslovi
i dade učenicima svojim govoreći:

**UZMITE I PIJTE IZ NJEGA SVI:
OVO JE KALEŽ MOJE KRVI
NOVOGA I VJEČNOGA SAVEZA
KOJA ĆE SE PROLITI ZA VAS I ZA SVE LJUDE
NA OTPUŠTENJE GRIJEHA.
OVO ČINITE MENI NA SPOMEN.**

Pokaže kalež narodu, stavi na tjelesnik i, pokleknuvši, pokloni se. Zatim kaže:

P. Tajna vjere.

A narod nastavi poklikom:

Tvoju smrt, Gospodine, navještamo,
tvoje uskrsnuće slavimo,
tvoj slavni dolazak iščekujemo.

Zatim novozaređeni biskup i svi koncelebranti raširenih ruku govore:

SK Zato, Gospodine, slavimo spomen
spasonosne muke Sina tvoga,
veličanstvenog uskrsnuća
i uzašašća u nebesku slavu,
te iščekujući njegov drugi dolazak
zahvalno ti prinosimo
ovu žrtvu živu i svetu.

Pogledaj, Gospodine, prinos Crkve svoje,
onu istu žrtvu
po kojoj si nam darovao pomirenje:
okrijepi nas Tijelom i Krvlju Sina svoga,
ispuni njegovim Svetim Duhom
te u Kristu budemo jedno tijelo i jedan duh.

1K Učinio nas Duh Sveti vječnim darom za tebe da zadobijemo baštinu s tvojim odabranicima: s blaženom Djevicom Bogorodicom Marijom, s blaženim Josipom, njezinim zaručnikom, s blaženim apostolima tvojim i slavnim mučenicima, sa svetim Bonaventurom i sa svima svetima. Uzdamo se da će nam njihov zagovor kod tebe uvijek pomagati.

2K Molimo te, Gospodine, da ova žrtva našega pomirenja bude za mir i na spasenje svega svijeta. Crkvu svoju na putu zemaljskom utvrđuj u vjeri i ljubavi zajedno sa slugom svojim papom našim Franjom i biskupom našim Željkom koji je danas zaređen za pastira Crkve sa zborom biskupa, svekupnim svećenstvom, i narodom što si ga sebi stekao.

Usliši molbe ove svoje zajednice koja, tvojom milošću, ovdje pred tobom stoji. Sve sinove i kćeri svoje širom svijeta ti, blagi Oče, milostivo k sebi privedi.

Našu pokojnu braću i sestre i sve koji u tvojoj ljubavi prijeđoše s ovoga svijeta dobrostivo primi u svoje kraljevstvo, gdje se i mi nadamo zajedno s njma vječno uživati u tvojoj slavi,

Sklopi ruke

po Kristu, našem Gospodinu,
po kojemu sva dobra svijetu daješ.

Novozaređeni biskup uzme pliticu s hostijom, a đakon kalež te ih podignu, a predsjedatelj s koncelebrantima pjeva:

SK Po Kristu, i s Kristom, i u Kristu,
tebi Bogu, Ocu Svemogućemu,
u jedinstvu Duha Svetoga,
svaka čast i slava
u sve vijeke vjekova.

OBRED PRIČESTI

P. Spasonosnim zapovijedima potaknuti
i božanskim naukom poučeni usuđujemo se govoriti:

N. Oče naš, koji jesi na nebesima,
sveti se ime tvoje,
dođi kraljevstvo tvoje,
budi volja tvoja, kako na nebu tako i na zemlji.
Kruh naš svagdanji daj nam danas.
I otpusti nam duge naše
kako i mi otpuštamo dužnicima našim.
I ne uvedi nas u napast,
nego izbavi nas od zla.

P. Izbavi nas, molimo, Gospodine, od svih zala,
daj milostivo mir u naše dane,
da s pomoću tvoga milosrđa,
budemo svagda i slobodni od grijeha
i sigurni od svijju nereda:
čekajući blaženu nadu:
dolazak Spasitelja našega Isusa Krista.

Narod zaključiti:

N. Jer tvoje je kraljevstvo i slava
i moć u vjekove.

Zatim novozaređeni biskup raširenih ruku naglas govori:

P. Gospodine Isuse Kriste,
ti si rekao svojim apostolima:
mir vam ostavljam,
mir vam svoj dajem;
molimo ne gledaj naše grijehе,
nego vjeru svoje Crkve;
daruj joj mir i jedinstvo
kako je volja tvoja.
Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

N. Amen.

P. Mir Gospodnji bio vazda s vama.

N. I s duhom tvojim.

JAGANJČE BOŽJI

P. Evo Jaganjca Božjeg,
evo onoga koji oduzima grijehе svijeta.
Blago onima koji su pozvani na gozbu Jaganjčevu.

N. Gospodine, nisam dostojan da uniđeš pod krov moj,
nego samo reci riječ i ozdravit će duša moja.

Nakon toga slijedi pričest.

PRIČESNE PJESME

KLANJAM TI SE, ISUSE

1. Klanjam ti se, Isuse
usred bijele hostije.
Izvor sreće ponajveće
ti si, Isuse!
2. S anđelima slavim te,
usred bijele hostije.
U toj doli punoj boli
Ti si moje sve!
3. Ljubim tebe, Isuse,
usred bijele hostije.
Vruće želim, srcem cijelim,
uvijek ljubiti te.
4. U meni se nastani
Nikad me ne ostavi.
Ti si snaga, meni draga,
mili Isuse!

SAMO BOG JE LJUBAV MOJA

1. Samo Bog je ljubav moja,
svoje srce predajem
ljubim jer si Bog ti pravi
svom se dušom uzdajem.
2. I u dobru i u bijedi
vršec' tvoju zapovijed,
blagi Bože, srećo moja
od sveg srca ljubim te
3. Moje žiće svakog trena
hvalu Ocu podaje,
nek me tvoja ruka vodi,
sav se tebi predajem.
4. Kad se lomi srce moje
i kad duša umire,
vječni Oče, stijeno moja
ti joj spas i pokoj daj.

SAKRAMENTU VELIČAJNOM

1. Sakramentu veličajnom pojmo u sav glas,
što ga vjernim kao hranu dijeli Isus Spas.
2. On za hranu dušam slabim daje nam se sam,
i grud naša namah biva tajni Božji hram.
3. Sveto tijelo i krv Sveta duši nam je lijek.
Slatko milje i štit snažan, čuvar stalan vijek.
4. S hvale harne duše naše plamte u sav žar,
štono, Kriste, sama sebe daješ nam za dar.

IZ MOLITVE PAPE KLEMENTA XI. POSLIJE PRIČESTI

Vjerujem Gospodine, ojačaj mi vjeru; nadam se, učvrsti mi nadu; ljubim te, ražari mi ljubav; kajem se, probudi mi kajanje. Klanjam ti se kao prvom počelu; čeznem za tobom kao za posljednjim ciljem; hvalim te kao vječnog dobrotvora; zazivam te kao branitelja i pomoćnika. Svojom me mudrošću vodi, pravednošću uzdrži, dobrotom tješi, moću štiti.

Prinosim ti svoje misli da budu upravljene k tebi; riječi da govore o tebi; djela da budu po tebi; trpljenja da budu za tebe. Molim te, Gospodine, prosvijetli mi razum, zagrij volju, očisti srce i posveti dušu.

Učini me, Gospodine, sabranim u molitvi, trijeznim u jelu i piću, marljivim u službi, ustrajnim u odluci. Nadahni mi brigu za unutarnju neokaljanost, izvanjsku čednost, primjerno vladanje, uredan život. Nauči me, kako je neznatno sve zemaljsko, uzvišeno sve božansko, kratko sve vremenito, trajno sve vječno. Amen.

UZDASI K PRESVETOM OTKUPITELJU

Dušo Kristova, posveti me.
 Tijelo Kristovo, spasi me.
 Krvi Kristova, napoj me.
 Vodo iz prsi Kristovih, operi me.
 Muko Kristova, okrijepi me.
 O dobri Isuse, usliši me.
 Među rane svoje sakrij me.
 Ne daj da se odijelim od tebe.
 Od neprijatelja zlobnoga brani me.
 Na času smrti moje zovni me.
 I odredi da dođem do tebe.
 Da te sa Svetima tvojim hvalim.
 U vijeke vjekova. Amen.

POPRIČESNA MOLITVA

P. Pomolimo se.

(molitva u šutnji)

P. Dovedi u nama, molimo te, Gospodine,
do punine ljekovito djelo tvoga milosrđa:
milostivo nas usavršuj i tako krijepi
da ti svojim životom u svemu omilimo.
Po Kristu Gospodinu našem.

N. Amen.

ZAVRŠNI OBREDI

Nakon popričesne molitve slijede pozdravni govori.

Zatim se pjeva himan Tebe Boga hvalimo.

TEBE BOGA HVALIMO

1. Tebe Boga hvalimo, vjerno ispovijedamo, vječnoga Oca slavimo, složnim glasom pjevamo. Na nebesim anđeli štuju te s arkandeli.
2. Kerubini smjerno svi duboko se klanjaju, serafini složno ti jednim glasom pjevaju: Svet, svet, svet, je Gospod Bog, kralj preslavni puka svog!

U međuvremenu zaređeni uzme mitru i štap te u pratnji dvojice biskupa suzareditelja ide kroz crkvu i svima dijeli blagoslov. Nakon što se himan završi, zaređeni biskup se kratko obratiti narodu.

SVEČANI BLAGOSLOV

Novozaređeni biskup dijeli blagoslov.

P. Bože, ti se milostivo brineš za svoj narod
i s ljubavlju njime upravljaš:
daj Duha mudrosti
onima kojima si povjerio upravu Crkve,
da duhovni napredak stada postane
vječna radost za pastire.

N. Amen.

P. Bože, ti svojom veličanstvenom moći određuješ
broj naših dana i mjere naših vremena:
pogledaj milostivo na našu poniznu službu
i udijeli našem vremenu savršeno obilje svoga mira.

N. Amen.

P. Bože, i nas si milosno obdario darovima svoje blagodati
i uzdigao nas na stupanj biskupstva:
budi nam milostiv pomoćnik u povjerenjnoj službi
da ti omilimo riječju i životom;
upravljaj srce naroda i biskupa
da ni pastiru nikada ne uzmanjka posluš stada
ni stadu briga pastira.

N. Amen.

P. I sve vas ovdje okupljene blagoslovio svemogući Bog,
Otac ✠ i Sin ✠ i Duh ✠ Sveti.

N. Amen.

Zatim đakon sklopljenih ruku prema narodu kaže:

Idite u miru.

Narod odgovori:

Bogu hvala.

*Nato novozaređeni biskup poljubi oltar kao u početku i iskaže mu dužnu počast.
Dok biskupi i svećenici u ophodu odlaze, svi pjevaju.*

DO NEBESA NEK SE ORI

1. Do nebesa nek' se ori
naših grudi gromki glas
neka jeknu rajski dvori,
nek' nas čuje Isus Spas:
*Isukrste, srcu Tvom
s nama naš se kune dom:
dušom, tijelom vijek sam Tvoj,
za krst časni bijući boj.*
2. Čujte puci širom svijeta,
oci naši čujte sad;
čujte sluge pakla kleta,
kako Hrvat kliče mlad: Isukrste...
3. Stijeg Hrvata srce Krista;
tu nam rudi sreća, spas:
tu sloboda zlatna blista;
tu se ori slavski glas: Isukrste...
4. Pređi naši kano lavi,
za krst časni biše boj,
tko je sinak ovoj slavi,
Kristu vjeran vijekom poj: Isuskrste...
5. Neka grmi pak'o hudi,
neka bjesni cijeli svijet,
neka borba lomi grudi,
čvrsto stoji zavjet svet: Isukrste...
6. Kralju slave silni, blagi,
blagoslovi zavjet taj!
Blagoslovi rod nam dragi,
u svom srcu stan mu daj. Isukrste...

KRATKA BIOGRAFIJA MONS. ŽELJKA MAJIĆA

Na svetkovinu Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije, 8. prosinca 2023. Apostolska nuncijatura u Bosni i Hercegovini priopćila je da je „Njegova Svetost papa Franjo prihvatio odreknuće od pastoralnog vodstva Banjolučke biskupije preuzvišenog mons. Franje Komarice te imenovala novog banjolučkog biskupa poštovanog don Željka Majića, svećenika Mostarsko-duvanjske biskupije“. U isto vrijeme ovu vijest objavio je i Tiskovni ured Svete Stolice.

Don Željko Majić rođen je u Drinovcima 28. ožujka 1963. Filozofsko-teološki studij završio je u Sarajevu, a za svećenika Mostarsko-duvanjske biskupije zaređio ga je 29. lipnja 1988. u mostarskoj katedrali Marije Majke Crkve biskup Pavao Žanić. Poslijediplomski studij pastoralne teologije u Rimu, s boravkom u Međunarodnom zavodu sv. Pavla, pohađao je na Papinskom lateranskom sveučilištu i postigao magisterij u lipnju 1995. Nakon povratka sa studija obavljao je više pastoralnih službi u Hercegovini, a vicerektorom Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu imenovan je 17. lipnja 2006. U tijeku svoje šestogodišnje službe, okupljajući hrvatske studente i studentice u Rimu, priredio je četiri zbornika njihovih radova, posljednja tri uredio je zajedno s dr. don Božom Goluzom. Godine 2011. objavljena je i njegova knjižica razmišljanja “Oče, oprosti nam!” a priredio je i, uz suradnju oko 30 hercegovačkih svećenika, “Vodič kroz Godinu vjere: Obitelj – žarište vjere”. Godine 2012. imenovan je generalnim vikarom Mostarsko-duvanjske i Trebinjsko-mrkanke biskupije, a od 2019. obavlja službu ravnatelja Caritasa biskupija Mostar-Duvno i Trebinje-Mrkan.

OPIS I ZNAČENJE GRBA

Plava boja ŠTITA simbol je mira, povjerenja, dubine, otvorenosti i sigurnosti, ali i usmjerenosti prema Nebu, prema „domovini gdje smrti više nema i gdje je radost vječna“ (Ulazna pjesma, Rimski misal, str. 770).

Ta zagledanost prema Nebu upućuje na središnji simbol prikazan u štitu, a to je KRIŽ koji je postavljen na brdu Humu iznad Mostara. Križ izrasta iz četiri kraka koji naznačuju GORUĆI GRM na Horebu, vrhu Sinaja, gdje je ONAJ KOJI JEST Mojsiju dao Ploče Dekaloga. Križ je podignut 2000. godine kao simbol dvomilenijskoga Jubileja rođenja Isusa Krista, Sina Božjega. On je izvorno misterij Kristova VAZMENOG OTAJSTVA, Njegove muke, smrti i uskrsnuća, kada je uskrsli Gospodin darovao svojim učenicima Duha Svetoga, Životvorca. Križ je i simbol patnji i stradanja Kristovih sljedbenika u novijoj povijesti Bosne i Hercegovine. Kao spomen na Kristove godine života, visok je 33 metra, najviši križ koji je postavljen na području Bosne i Hercegovine.

Srebrna boja križa svjedoči o čvrstoći i jasnoći evanđeoskog načina života zbog čega su svoj život darovale i mnoge nevine žrtve na području Banjolučke biskupije, koje su u štitu prikazane s dvije ZLATNE PALME, simbolom mučeništva. Palme su zlatne boje koja svjedoči o neprocjenjivoj vrijednosti žrtve, s vjerom u nagradu vječnoga života: „Stoje pred prijestoljem i pred Jaganjcem, odjeveni u bijele haljine; palme im u rukama. Viču iza glasa: 'Spasenje Bogu našem koji sjedi na prijestolju i Jaganjcu!'“ (Otk 7,9-10). Palme se nalaze u dnu križa jer svako vjerodostojno mučeništvo ima svoj izvor u Kristovoj mucu i smrti na križu.

SREBRNA ZVIJEZDA, šestokraka, simbol je Bezgrješne Djevice Marije, spomen također na redovnike Trapiste koji su od 1869. godine u Banjoj Luci, u samostanu Marija Zvijezda, svojom molitvom, žrtvom i radom unosili neizbrisiv trag u život Banjolučke biskupije. Gospin simbol upućuje i na dan biskupova imenovanja, 8. prosinca 2023.

U periferiji grba nalaze se redovite prepoznatljive sastavnice koje upućuju da je nositelj grba biskup: ZELENI ŠEŠIR s kićankama te križem na poledini štita, odrazom KRIŽA iz banjolučke KATEDRALE sv. Bonaventure.

Ispod štita nalazi se ispisano biskupovo GESLO na hrvatskom jeziku: „U IME GOSPODNJE“, zazivni izričaj koji se na više mjesta nalazi u Svetom Pismu, a ovdje s posebnom mišlju na apostola Pavla i njegovo smjelo propovijedanje u Jeruzalemu (Dj 9,28). Geslo koje vodi sve tri biskupske zadaće: i doktrinarnoga naviještanja i liturgijskoga posvećivanja i crkvenoga upravljanja. Geslo je na vrpici koja je istoga oblika kao i ona u grbu pape Franje, po čemu se naznačuje biskupova i biskupijska povezanost s Petrovim nasljednikom u Rimu.

NEKOLIKO CRTICA IZ POVIJESTI BANJOLUČKE BISKUPIJE

Prema najnovijem crkvenom uređenju, u Banjoj Luci već 122 godine postoji katolička biskupija. Osnovao ju je 5. srpnja 1881. papa Leon XIII., bulom «Ex hac augusta». Do sada je imala pet biskupa koji su rezidirali u Banjoj Luci, a kraće vrijeme su njome upravljali (nad)biskupi iz drugih biskupskih sjedišta, usporedo s predvođenjem svojih biskupija (nadbiskup Josip Stadler iz Sarajeva i biskup Smiljan Čekada iz Skoplja). Sadašnji biskup mons. dr. Franjo Komarica upravlja biskupijom od 15. srpnja 1989.

Međutim, to nije ni izdaleka početak katoličke nazočnosti u ovim krajevima. Štoviše, kršćanstvo je u ove krajeve došlo još u rimsko doba, te je ovdje pustilo duboke korijene i imalo svoju crkvenu organizaciju. Na području današnje banjolučke biskupije bilo je u to doba sjedište barem jedne biskupije, one u mjestu Baloië (vjerojatno kod današnjeg Šipova), čiji biskup sudjeluje na crkvenoj sinodi u Saloni 530. godine. Nakon barbarskog pustošenje te doseljenja i pokrštenja Hrvata, ovi su krajevi u crkvenom pogledu pripadali okolnim biskupijama: splitskoj, ninskoj, kninskoj, krbavskoj i bosanskoj, a samo područje današnje Banje Luke i cijelog područja sjevernije od nje Zagrebačkoj biskupiji. Vjerojatno je na području današnje Banje Luke bio stari grad Vrbas, sjedište Vrbaske županije. U pisanim pak spomenicima grad pod imenom Banja Luka prvi se put spominje 1494. godine. O bujnom životu katoličke crkve u ovim krajevima prije pada pod tursku osvajačku vlast svjedoče brojne otkrivene crkve iz antičkog i srednjovjekovnog doba. Takvih je crkava i crkvina npr. samo u današnjem bihaćkom dekanatu poznato čak stotinjak!

Težak udarac Katoličkoj crkvi u cijeloj BiH pa tako i u današnjoj banjolučkoj biskupiji zadali su Osmanlije svojim osvajanjem, rušenjem i islamizacijom. Naseljavanjem pravoslavnog stanovništva koje su provodili Turci, bitno se mijenjala etnička i vjerska slika ovih krajeva. Od konačnog pada Banje Luke pod tursku vlast 1528. godine pastoralni kler u ovim krajevima bili su gotovo isključivo bosanski franjevci. Biskupi se nisu usuđivali dolaziti u dijelove svojih biskupija koje su pale pod tursku vlast. Zato je godine 1735. umjesto postojećih biskupija Sveta Stolica osnovala Apostolski vikarijat u otomanskoj Bosni, kojemu je pripala cijela Bosna i Hercegovina i, dakako i Banja Luka, a upravljao je njime apostolski vikar s biskupskim redom, koji je u pravilu bio franjevac. Takvo je rješenje ostalo gotovo stoljeće

i pol, sve do osnutka banjolučke biskupije 1881. Osobito teško stradala je Katolička crkva u Banjoj Luci u vrijeme velikog tzv. Bečkog rata (1681.-1699.), a naročito 1737. godine u tzv. Banjolučkom ratu, kada je spaljena i župna crkva, a vjernici se u velikom broju iselili.

Sam grad Banja Luka je već od starine imao svoju župu, svakako još iz predturskog doba. Nažalost, u dugom razdoblju turske vladavine nestali su tragovi brojnih crkava, a da i ne govorimo o župnim knjigama, spisima i drugoj pisanoj građi. Najstarije matice krštenih, vjenčanih i umrlih banjolučke župe Pohoda Blažene Djevice Marije potječu iz 1753. godine, a pisane su dijelom bosančicom na hrvatskom jeziku (ikavicom), a dijelom na latinskom. Međutim, u gradu se u (pred)turskom razdoblju spominju crkve Sv. Marka i Sv. Ljudevita na Laušu, te crkvice Bl. Dj. Marije na Paprikovcu, dok sjedište župe nije početkom 19. st. preneseno u zabačeno selo Rakovac, kako bi bilo zaštićenije od turske samovolje. Neki pak povjesničari smatraju da su tu (u gradu Vrbas i varoši pod njim) u srednjem vijeku bile crkve Sv. Martina i Sv. Elizabete koje se spominju u popisu dubičkog arhiđakona Ivana 1334. godine. Sve je to, nažalost, do danas neistraženo i prekriveno velom zaborava. Povijest katoličanstva u Banjoj Luci i bližoj okolini, koja je također pripadala banjolučkoj župi, možemo bolje pratiti tek u posljednja dva i pol stoljeća, otkada postoje prve sačuvane župne matice. Sjedište je župe 1859. ponovno preneseno u sam grad i to na mjesto gdje danas stoji župna crkva i kuća. Tu je kao bogoslužni prostor služila jedna skromna kuća koja je 1876. spaljena, pa je napravljena druga jednako skromna baraka, dok 1891. nije napravljena današnja župna crkva. Nekoliko godina prije toga (1884.-1885.) napravljena je prva katedrala u Banjoj Luci, odmah po dolasku biskupa fra Marijana Markovića u svoje biskupsko sjedište Banju Luku, a posvećena je sv. Bonaventuri..

SVETI BONAVENTURA ZAŠTITNIK BANJOLUČKE BISKUPIJE

Sv. Bonaventura, biskup i crkveni naučitelj, rodio se u Bagnoregiu od oca liječnika Giovannia da Fidenza i majke Marije, rođene di Ritelo. Na krštenju je dobio ime Ivan. U djetinjstvu je prebolio tešku bolest tijekom koje se njegova majka zavjetovala sv. Franji, jer je mladi Ivan bio odgojen i školovao se u franjevačkom samostanu u rodnome gradu. Odatle je 1236. godine otišao na studij u Pariz gdje je postigao doktorat iz filozofije.

Nakon završenog studija i dubokog promišljanja, s 25 godina ulazi u franjevački samostan gdje je dobio ime Bonaventura i pod tim imenom ušao u povijest svoga reda i Crkve. Poslije novicijata pet je godina pod vodstvom Aleksandra Haleškoga i drugih franjevačkih učitelja studirao bogoslovlje u kojem je, postigavši sve akademske stupnjeve, i sam počeo doskora poučavati. S 40 godina bio je izabran za generala reda na punih 17 godina, od 1257. do 1274. godine. Znao je biti vjeran duhu serafskoga učitelja i zahtjevima novoga vremena.

Zbog procvata franjevačkoga reda za njegova upravljanja, franjevci ga drže drugim utemeljiteljem. Papa Grgur X. imenovao ga je kardinalom zbog velikih zasluga za Crkvu. Sudjelovao je na Lyonskom saboru. Tamo se razbolio i 15. srpnja 1274. godine umro. Sprovednim je svečanostima prisustvovao papa i saborski oci, a pokopan je u crkvi sv. Franje u Lyonu.

Iza sv. Bonaventure ostalo je 45 pisanih teoloških djela, a Crkva ga zbog uzvišenosti nauka drži svojim naučiteljem. Njegova su djela teološka i mistična. Imala su veliki utjecaj na duhovnost, ali i na cjelokupno bogoslovlje. Kada je Bonaventura započeo pisati životopis sv. Franje, a za to je čuo sv. Toma Akvinski, uskliknuo je oduševljeno: 'Pustimo da jedan svetac piše o drugom!'

Jednom prigodom ga je upitao brat laik: "Što ćemo mi neuki učiniti da se spasimo?" Bonaventura je rekao: "Dosta nam je Božja milost!" Ponovno ga je upitao brat: "Može li neškolovan čovjek ljubiti Boga kao učen čovjek?" Bonaventura mu je odgovorio: "Jedna obična starica može više ljubiti Boga, nego doktor teologije!"

Sastavljač akata Lyonskoga sabora zapisao je za sv. Bonaventuru da mu je Bog dao čudesnu ljubaznost, da je svatko tko ga je vidio, odmah i sam u srcu bio zahvaćen tom ljubavlju. Sv. Bonaventura bio je zaljubljenik Srca Isusova. Iz njegove ljubavi crpio je snagu za svoju ljubaznost kojom je sve osvajao i tu je pobožnost vrlo njegovao, što će tek kasnije u povijesti Crkve postati popularno.

(Hrvatska katolička mreža)

Liturgijsko pjevanje predvode:
Katedralni zbor "Marija" (Mostar)
uz pratnju gudačkog orkestra

Dirigent:
Mo. don Dragan Filipović